

**ANÀLISI I PROPOSTES DE LA INTERVENCIÓ
PSICOPEDAGÒGICA DELS EAP EN EL MARC
EDUCATIU ACTUAL**

Components del grup de treball:

ANNA BACARDÍ. EAP BADALONA
EULÀLIA BASSEDAS. EAP NOU BARRIS
M^a TERESA CASTILLA. EAP SANT VICENÇ DELS HORTS
CARME CORNET. EAP LES CORTS
BEGOÑA GONZALEZ. EAP SANTA COLOMA
FRANCIS ROSA. EAP DEFICIENTS VISUALS
MARIA VILELLA. EAP ESPLUGUES

Barcelona, gener 2000

INDEX

1. INTRODUCCIÓ
2. IDENTIFICACIÓ DE LES RESPONSABILITATS DELS EAP EN LA TASCA EDUCATIVA
3. NORMATIVA I FUNCIONS DELS EAP
4. PLANS D'ACTUACIÓ I FUNCIONS DE L'EAP
5. ELS EAP I EL TREBALL PSICOPEDAGÒGIC ALS I.E.S.
6. CONCLUSIONS GENERALS DEL TREBALL
7. BIBLIOGRAFIA

ANNEX 1 : Qüestionari per als associats a l'ACPEAP en relació al treball psicopedagògic als I.E.S.

ANNEX 2 : Gràfics

ANNEX 3 : Anàlisi de dades

1. INTRODUCCIÓ

Vàrem iniciar aquest treball recollint l'interès sobre la funció assessora i el perfil professional que es va manifestar a les Primeres Jornades de l'Associació Catalana de professionals dels equips d'assessorament psicopedagògic (ACPEAP) En aquell moment sorgeix la necessitat d'establir uns canals de comunicació entre els professionals del col·lectiu per tal d'analitzar i aprofundir temes del nostre treball. És així, com des de la mateixa associació se'ns proposen diferents comissions de treball, una d'elles sobre el perfil dels professionals de l'EAP. Un grup de professionals vàrem motivar-nos pel tema iniciant unes trobades de treball.

De bon principi vam constatar que la intervenció psicopedagògica es troba en uns moments de canvi i cal un marc de reflexió sobre quina és la tasca dels EAP i la seva situació en el futur.

Alguns dels factors que generen inquietud en els equips i pensem que poden ser motiu de debat, són:

- les múltiples i diverses tasques a realitzar per part dels EAP, algunes d'assessorament psicopedagògic i d'altres més administratives
- l'ampliació de la nostra intervenció als centres concertats.
- el canvi del sistema educatiu, que afecta en major o menor grau a totes les etapes i la intervenció en totes elles.
- l'aparició d'un nou professional, el professorat de psicologia i pedagogia, als centres de secundària

Això fa que després de quasi vint anys de funcionament tinguem la necessitat de tornar a emmarcar el nostre treball, d'analitzar quines són les nostres funcions com equip de sector i quines característiques tenim com a serveis externs als centres.

Tots aquests factors ens van fer plantejar la necessitat de:

- } Fer una anàlisi del que ens diu la normativa: diferents decrets, ordres i resolucions que afecten als EAP.
- } Fer un estudi del què fem en realitat, tant si es reflecteix o no en la normativa: treball propi de l'equip, actuacions com equip de sector,
- } Preveure els temes nous que sorgeixen amb força intensitat: incorporacions tardanes, convivència als IES....
- } Posicionar-se davant la situació actual i oferir alternatives de futur
- } Determinar en quines condicions de treball podem donar resposta als nous plantejaments.

Paral·lelament a la constitució d'aquest grup de treball la Secció de Gestió de Programes i Serveis Educatius constitueix una comissió de treball, formada per tres membres d'EAP i tres professors/es de psicologia i pedagogia dels IES,

per tal d'establir les funcions i àmbits d'actuació del psicopedagog/ga del centre i l'EAP. Dues persones d'aquest grup, com a representants de l'ACPEAP, s'incorporen a aquesta comissió.

Amb la finalitat de poder representar l'opinió dels EAP, vam elaborar una enquesta sobre la nostra intervenció als centres de secundària; els resultats es van presentar a les II Jornades de Formació de l'ACPEAP i serveixen per discutir i elaborar la proposta que des de la comissió aportem al grup de treball del Departament.

D'altra banda el Departament d'Ensenyament ofereix el pla de formació anual adreçats als EAP (curs 1998-99), i decidim presentar un projecte de treball: *Anàlisi i propostes sobre la intervenció dels EAP en el marc educatiu actual.*

Les conclusions d'aquest projecte es recullen en el present document amb la finalitat de servir d'emmarcament i reflexió sobre la intervenció psicopedagògica i el seu futur.

La metodologia s'ha basat en la posta en comú dels temes que ens havíem proposat tractar, analitzant la normativa vigent, la pràctica real i les expectatives de futur. Si bé no ha estat una tasca fàcil en els seus inicis per la complexitat de les situacions a analitzar, creiem que hem pogut elaborar un document ordenat i representatiu dels equips, que pot servir de base per posteriors ampliacions.

Hem disposat de la col·laboració d'un assessor que ens ha permès contrastar les nostres opinions amb la seva visió com expert extern.

Els continguts del treball han estat agrupats en els següents punts:

Un primer apartat que analitza quina és la funció assessora de l'EAP i quins nivells de responsabilitat tenim en les nostres actuacions. Aquest ha estat un aspecte clau que ens ha permès tenir una visió més clara de la nostra posició enfront a la normativa que fa referència a la intervenció de l'EAP i a les actuacions que realitzem ens els centres.

En un segon moment, analitzem aquesta normativa segons els diferents àmbits d'intervenció i identifiquem quina és la nostra responsabilitat en cada una de les funcions. A partir d'aquí, establim una relació entre les tasques assignades i la pràctica real, destacant aquelles tasques que si bé ens defineixen com equips de sector, o bé no es contempen o bé són poc explícites en la normativa actual.

Seguint aquesta línia fem un buidat de diferents plans d'actuació per tal de comprovar la realitat del treball dels equips, això ho fem a partir de dos àmbits d'intervenció: l'assessorament a centres i les funcions pròpies del sector.

Per tal d'il·lustrar i corroborar les valoracions que hem anat realitzant, i que ens van servir tal i com hem comentat anteriorment per les sessions amb el grup de

treball del Departament, aportem els resultats de l'enquesta realitzada als EAP sobre la intervenció als centres de secundària.

Per acabar, presentem unes conclusions que haurien de servir per millorar la tasca dels EAP i tenir unes expectatives clares de futur amb nous temes de treball que orientin les nostres actuacions i actualitzin la funció assessora dels EAP.

2. IDENTIFICACIÓ DE LES RESPONSABILITATS DE L'EAP EN LA TASCA EDUCATIVA

Una de les primeres tasques que vam abordar fa referència a l'estudi de les funcions que tenim atribuïdes els EAP i, com aquestes es porten a terme, per això vam analitzar la normativa existent i el seu àmbit d'actuació.

Ben aviat vam adonar-nos que no existeix una correspondència lineal entre la funció assignada i la seva concreció als centres, això és degut a la **complexitat** de la intervenció assessora que es veu reflectida en diferents aspectes, com ara que moltes funcions que ens són assignades es refereixen a tasques la consecució de les quals no depenen únicament de nosaltres. De fet depenen en bona part de l'interès dels mestres o professors de demanar-nos ajut. La **col·laboració** d'altres professionals és molts cops imprescindible per aconseguir els objectius que presideixen la nostra feina.

Una altra qüestió és l'essència de la mateixa **funció assessora**, en tant que assessors psicopedagògics la nostra actuació s'ha d'entendre com un procés d'ajuda per a la millora educativa, que implica una interacció entre diferents professionals, és a dir, hi ha d'haver una disposició favorable per part de l'assessorat a rebre aquesta ajuda. En la pràctica aquesta funció assessora és un encàrrec de l'administració que s'estableix de forma unificada a tots els centres públics, i no per demanda directa d'aquests. Es pacta i es concreta en cadascun segons les pròpies característiques i necessitats, però es poden donar situacions força diferents entre centres; en alguns fem una intervenció més perifèrica i en d'altres, la majoria, la col·laboració és molt estreta, donat que tenim una assistència periòdica i continuada al centre, la qual cosa implica en moltes situacions no només assessorar sinó també participar.

D'altra banda com a servei educatiu d'una zona determinada el nostre **usuari** és divers: professorat, alumnat, famílies, altres serveis educatius... i la nostra intervenció s'ajusta a cada un dels casos. També cal remarcar que actuem com equips tècnics de la pròpia administració, quan el nostre assessorament ajuda a prendre decisions sobre aspectes educatius

La diferència no només s'estableix pels diferents usuaris sinó que els mateixos centres presenten cultures, funcionaments i organitzacions que fan adequar les nostres estratègies d'assessorament en funció de les necessitats establertes i de les prioritats recollides en els plans d'actuació.

Les característiques socials i geogràfiques on estan ubicats els centres, són un altre element diferencial que influeixen en els plans d'actuació i en la nostra manera d'intervenir

També constatem la **diversitat de tasques** que tenim assignades tant pel que fa referència als múltiples i dispersos temes educatius que abordem com al progressiu augment d'actuacions que se'ns ha assignat al llarg del temps.

Un cop d'ull pels primers decrets fins a la pràctica actual ens mostren els canvis que els EAP han anat experimentant en la seva existència, si bé això és positiu en la mesura que som uns equips dinàmics i amb capacitat per adaptar-nos a noves situacions i demandes, també és cert que el camp d'intervenció és molt ampli i no sempre permet una profunda especialització de l'equip.

Un tret identificador és la manera com s'ha concretat fins al moment el nostre treball, ja que es fa necessari una **itinerància**, fent recorreguts constants per diversos centres al llarg de la setmana. Aquest fet introdueix més complexitat als aspectes assenyalats anteriorment.

Davant d'aquest ventall d'aspectes que incideixen en el nostre treball i amb la intenció de fer una anàlisi de la normativa i la nostra actuació, hem sentit la necessitat de delimitar aquelles funcions de les quals som realment responsables i aquelles en que la responsabilitat es comparteix amb d'altres professionals. Pensem que aquest fet ens ajudarà a situar-nos millor en la intervenció psicopedagògica als centres.

A continuació, definirem aquests nivells diferents de responsabilitat:

Responsabilitat exclusiva

En aquest apartat identificarem aquelles actuacions en què la responsabilitat és totalment de l'EAP, sense poder delegar la realització de l'actuació. Pot o no haver-hi col·laboració d'altres professionals en activitats concretes, per a demanda d'informació però la responsabilitat de la consecució final és de l'E.A.P. Aquestes són tasques de competència exclusiva de l'EAP.

Aquesta responsabilitat total fa referència a tot el procés de l'actuació: planificació, execució, elaboració de propostes, coordinació, presa de decisions, realització dels documents corresponents...

Responsabilitat no exclusiva

En aquest apartat incloem aquelles actuacions les quals la consecució de l'objectiu no depèn exclusivament de l'EAP. Aquest té una part de responsabilitat, alhora que participen altres professionals que també en tenen. Els altres professionals als que ens referim són: mestres o professors tutors, mestre de suport per a l'educació especial, mestre de pedagogia terapèutica, professors de psicologia i pedagogia, entre d'altres. Algunes tasques són en col·laboració, per la qual cosa és imprescindible l'actuació conjunta d'EAP i les altres persones

En aquesta situació és fa imprescindible delimitar les tasques, i possibles coordinacions, doncs, en funció del tipus de demandes i del context, podran ocasionar-se diferents graus de corresponsabilitat entre els participants (EAP i d'altres).

A partir d'aquesta nova visió sobre com s'estructura la nostra intervenció, podem establir els nivells de responsabilitat que impliquen les funcions que tenim assignades.

3. NORMATIVA I FUNCIONS DELS EAP

El treball d'anàlisi de la realitat de la intervenció psicopedagògica a les escoles de Catalunya, s'ha iniciat a través de l'estudi de la normativa en la que actualment se sosté el nostre treball.

El criteri utilitzat en la tria de la legislació ha estat que es fes referència a l'assessorament i orientació psicopedagògica per part d'equips de sector o bé explícitament als EAP. Així, hem analitzat les referències normatives següents:

- ♣ **Llei** d'Ordenació General del Sistema Educatiu 1/1990 (LOGSE), capítol V, articles 36.2 i 37.2 (BOE)
- ♣ **Decret** 155/1994 de 28 de juny pel qual es regulen els Serveis Educatius del Departament d'Ensenyament (DOGC 1918 de 8.7.94, article 8)
- ♣ **Ordre** de 25 d'agost de 1994 per la qual s'estableix el procediment per a l'autorització de modificacions d'elements prescriptius del Currículum de l'etapa d'Educació Infantil i de l'etapa d'Educació Primària (DOGC 1947 de 4.9.94)
- ♣ **Decret** 299/1997 de 25 de novembre sobre l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials (cap.2, art.3.4,5.3,6.4,6.7) (DOGC 2528 de 28.11.1997)
- ♣ **Instruccions** de la DGOE d'organització i funcionament de les unitats d'adaptació curricular (UAC) als instituts que imparteixen ESO i del procediment i condicions d'adscripció d'alumnat a les unitats d'escolarització externa (UEE), set 1997
- ♣ **Resolució** de 4 febrer de 1998 per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matriculació dels alumnes als centres docents sostinguts amb fons públics que imparteixen ensenyaments de règim generals i de les arts plàstiques per al curs 98/99 (art.13 i 18) (DOGC 2578 de 13.2.1998)
- ♣ **Instruccions** de la DGOE per a l'organització i funcionament dels Serveis educatius del Departament d'Ensenyament per al curs 1998-99¹
- ♣ **Ordre** de 24 novembre de 1998 per la qual s'estableix el procediment per a l'autorització de modificacions d'elements prescriptius del currículum de l'ESO (DOGC 2807 de 18.1.1999)
- ♣ **Resolució** de 16 de setembre de 1998 de la DGOE que dicta instruccions per als EAP respecte a l'elaboració dels dictàmens d'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials temporals o permanents, derivades de condicions personals de discapacitat psíquica, motriu o sensorial (que en el seu redactat incorpora també l'elaboració d'informes per a l'alumnat d'incorporació tardana) (FDAADE, num 733, set 98)

¹ En el moment de redactar les conclusions del treball hem conegut les Instruccions per al curs 99-00, que aporta novetats que no han pogut ser contemplades en aquest treball. Bàsicament podem dir que es diferencien millor alguns objectius, que permeten clarificar millor les actuacions

- ♣ **Resolució** de 5 març de 1999 per la qual s'estableixen alguns aspectes sobre el procediment a seguir a la preinscripció d'alumnes amb necessitats educatives especials derivades de situacions socials o culturals desfavorides i els ajuts a l'escolarització en aquestes places (DOGC 2853 de 23.3.1999)

En la normativa recollida s'ha extret informació sobre els següents aspectes:

- explicació de la funció o actuació concreta que s'atribueix a l'EAP en relació a aquella norma
- àmbit de treball on està situada: a l'educació infantil i primària, a l'educació secundària, a l'escola d'educació especial o a l'administració educativa
- identificació de si la responsabilitat en la realització de l'actuació o funció es pot considerar com a exclusiva de l'EAP o no exclusiva, i en aquest segon cas, es comparteix amb altres agents del sistema educatiu.

A continuació presentem els quadres on es mostra el buidatge d'aquestes informacions en la normativa estudiada, i després farem unes conclusions extretes de l'anàlisi d'aquesta normativa.

Aquestes taules es poden consultar a l'arxiu [taules.pdf](#)

FUNCIONS DELS EQUIPS D'ASSESSORAMENT I ORIENTACIÓ PSICOPEDAGOGICA

REF. NORMATIVA	FUNCIO	ÀMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf. / Pri	ESO	EE	Adminis	Exclusiva	No exclusiva
LOGSE Cap.V Art. 36.2	La identificació i valoració de les necessitats educatives especials es realitzarà per equips integrats per professionals de diverses qualificacions, que establiran, en cada cas, plans d'actuació en relació a les necessitats educatives específiques dels alumnes.	X	X	X	X	X	
LOGSE Cap.V Art.37.2	L'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials s'iniciarà des del moment de la seva detecció. Amb aquesta finalitat, existiran els serveis educatius necessaris per a estimular i afavorir un millor desenvolupament d'aquests alumnes i les administracions educatives competents en garantiran l'escolarització.	X	X	X			X

REF. NORMATIVA	FUNCIO	AMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf/Pri	ESO	EE	Administ.	Exclusiva	No exclusiva
Decret 155/1994 de 28 de juny DOCG num 1918 del 8.7.94 Article 8	a) Identificació i avaluació de les necessitats educatives especials del alumnes, en col·laboració amb els mestres i professors, especialistes i serveis específics	X	X	X	X dictàmens	X	
Id	b) Participació en l'elaboració i el seguiment dels diversos tipus d'adaptacions del currículum que puguin necessitar els alumnes, en col·laboració amb els mestres i professors, especialistes i serveis específics.	X	X	X	X modificacions		X
Id	c) Assessorament als equips docents sobre els projectes curriculars dels centres educatius pel que fa a aspectes psicopedagògics i d'atenció a la diversitat de necessitats de l'alumnat.	X	X	X			X
Id	d) Assessorament a l'alumnat, famílies i equips docents sobre aspectes d'orientació personal, educativa i professional.	X	X	X			X
Id	e) Col·laboració amb els serveis socials i sanitaris de l'àmbit territorial d'actuació per tal d'oferir una atenció coordinada als alumnes i famílies que ho necessitin	X	X	X	X administració local, Dpt Sanitat i altres	X	
Id	f) Aportació de suport i de criteris tècnics psicopedagògics a altres òrgans de l'administració educativa.				X inspecció,...	X	
Id	g) Altres funcions que els atribueixi el Departament d'Ensenyament				X	X	

REF. NORMATIVA	FUNCIO	ÀMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf/Pri	ESO	EE	Administ.	Exclusiva	No exclusiva
Decret 299/1.997 de 25 de Novembre sobre l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials Càp.2, Art. 3.4	Els equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP), en col·laboració amb mestres i professorat, especialistes o serveis específics, realitzaran l'avaluació psicopedagògica...	X	X	X		X	
Decret 299/1.997 de 25 de Novembre sobre l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials Càp.2, Art. 5.3	Prèviament a la matriculació de l'alumnat amb n.e.e. derivades de discapacitats, psíquiques, motrius o sensorials, els EAP realitzaran un dictamen d'escolarització de caràcter personal per a cadascun d'ells.	X	X	X	X	X	
Decret 299/1.997 de 25 de Novembre sobre l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials Càp.2, Art. 6.4	En finalitzar l'escolaritat obligatòria, els EAP col·laboraran en l'acció orientadora sobre el futur acadèmic i professional de l'alumne realitzada pel centre.		X				X

REF. NORMATIVA	FUNCIO	ÀMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf/Pri	ESO	EE	Administ	Exclusiva	No exclusiva
ORDRE de 25 d'agost de 1994, per la qual s'estableix el procediment per a l'autorització de modificacions d'elements prescriptius del currículum de l'etapa d'Ed. Infantil i de l'etapa d'Ed Primària	a) Informe per a la sol·licitud de l'autorització de modificació de l'elements prescriptius del currículum	X		X	X	X	
	b) Informe per a la sol·licitud de l'autorització de modificacions individualitzades de les quals es derivi la reducció o augment de la durada d'un cicle	X			X	X	

REF. NORMATIVA	FUNCIO	AMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf/Pri	ESO	E.E.	Administ.	Exclusiva	No exclusiva
Ordre de 24 novembre de 1998 per la qual s'estableix el procediment per a l'autorització de modificacions d'elements prescriptius del currículum de l'ESO	a) Informe per a la sol·licitud de l'autorització de modificació del currículum		X		X	X	

REF. NORMATIVA	FUNCIO	AMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf/Pri	ESO	EE	Administ.	Exclusiva	No exclusiva
Instruccions d'organització i funcionament de les unitats d'adaptació curricular (UAC) als instituts que imparteixen ESO i del procediment i les condicions d'adscripció d'alumnat a les unitats d'escolarització externa (UEE) Set. 1997	a) Informe sobre l'alumnat de nova incorporació al centre que ha d'utilitzar el recurs de l'UAC		X		X	X	
id.	b) Estudi de la informació disponible i presa de decisions sobre oferta educativa més adequada per les necessitats de l'alumne que portarà a terme una comissió constituïda a tal efecte		X				X
id.	c) Informe per la conveniència de l'escolarització compartida		X		X	X	
id	d) Pertanyer a la comissió de seguiment escolar i psicopedagògic de l'alumnat que assisteix a les UEE		X			X	

REF. NORMATIVA	FUNCIO	AMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf/pri	ESO	EE	Adminis	Exclusiva	No exclusiva
RESOLUCIÓ de 16 de setembre de 1.998 de la DGOE, que dicta instruccions per als EAP per a dictàmens i incorporació tardana	Elaboració d'un informe per l'alumnat d'incorporació tardana, recull la següent informació: <ul style="list-style-type: none"> . coneixement de l'idioma . nivell i tipus d'escolarització en el país d'origen . grau d'aprenentatges assolits, àrees instrumentals 	X	X	X	X	X	

REF. NORMATIVA	FUNCIÓ	ÀMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf/Pri	ESO	EE	Administ	Exclusiva	No exclusiva
Resolució (4 de febrer de 1998)Article 13 Composició i funcions de les comissions d'escolarització	El director d'un dels equips d'assessorament i orientació psicopedagògica de la zona, intervindrà en tot el que faci referència a alumnes amb necessitats educatives especials, designat pel delegat territorial corresponent del Departament d'Ensenyament.	X	X	X	X	X	
Article18	Els pares o tutors dels alumnes amb necessitats educatives especials seran informatos i orientats per l'Equip d'Assessorament i Orientació Psicopedagògica (EAP) del Departament d'Ensenyament, sobre aquells centres on els alumnes puguin ser atesos més adequadament.	X	X	X		X	
Article18	Prèviament a la preinscripció de l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitats psíquiques, motrius o sensorials, els equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) realitzaran un dictamen d'escolarització de caràcter personal per a cadascun d'ells. El dictamen d'escolarització inclourà, com a mínim: a) Avaluació de les possibilitats d'autonomia personal i social, de les competències comunicatives, identificació del tipus i grau d'aprenentatge assolit en relació amb els continguts bàsics dels currículums de l'educació infantil, de l'educació primària i de l'educació secundària obligatòria, segons s'escaigui, i d'altres condicions significatives per al procés d'ensenyament i aprenentatge. b) Estimació raonada dels ajuts, els suports i les adaptacions que pot requerir. c) Proposta d'escolarització, en funció de les dotacions i infraestructures existents en els centres docents i de les	X	X	X	X	X	

	opcions expressades pels pares i mares o tutors.						
REF. NORMATIVA	FUNCIÓ	ÀMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf/Pr.	ESO	EE	Administ.	Exclusiva	No exclusiva
Instruccions de la DGOE per a l'organització i funcionament dels serveis educatius del Departament d'Ensenyament per al curs 1998-99 Prioritària la intervenció a la franja entre els 3 i els 16 anys. Atenció prioritària als centres d'atenció preferent i els que imparteixen l'ESO	Objectius prioritaris d'intervenció als centres: 1.Avaluació de l'alumnat amb n.e.e. Comprèn, entre d'altres, les actuacions següents: -la intervenció directa amb l'alumnat i les seves famílies..... -l'elaboració i el seguiment dels diversos tipus d'adaptacions del currículum que pugui necessitar l'alumnat..... -la coordinació amb els diferents serveis o professionals que intervinguin amb aquest nen..... -el treball amb l'equip de mestres o professors per a millorar i diversificar els processos d'avaluació a fi d'aconseguir, progressivament, que la informació que proporciona al procés d'aprenentatge faciliti la presa de decisions pedagògiques.....	X	X	X		X X	X X
Id.	2. Realització dels dictàmens d'escolarització per als alumnes amb n.e.e. temporals o permanents derivades de condicions personals de discapacitats psíquiques, motrius o sensorials, en els casos següents: -quan el nen presenti n.e.e. derivades de discapacitats psíquiques, motrius o sensorials..... -quan es revisi la decisió d'escolarització de l'alumne per tal d'adequar-la a l'evolució de les seves necessitats..... -quan un alumne amb n.e.e. derivades de discapacitats psíquiques, motrius o sensorials, que va necessitar dictamen d'escolarització en l'educació infantil o primària , passa a l'ESO..	X	X	X	X	X	

REF. NORMATIVA	FUNCIÓ	ÀMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf/Pri.	ESO	EE	Administ.	Exclusiva	No exclusiva
Id.	5. Col·laboració amb altres serveis i/o programes educatius - Col·laboració amb els Creda. Proporcionar als mestres del segon cicle d'educació infantil els instruments a emprar i les estratègies d'avaluació que l'EAP hagi acordat prèviament amb el CREDA pel que fa al procés de detecció d'alumnes amb trastorns de llenguatge..... - Col·laboració amb els programa de compensatòria. En els centres on intervingui algun mestre del Programa, col·laborar en l'atenció educativa a l'alumnat amb risc de marginació social, d'acord amb les competències respectives.....	X	X			X	
Id.	6. Atenció als centres d'educació especial - Participar en els processos d'actualització de l'avaluació psicopedagògica de l'alumnat quan sigui necessari per a la presa de decisions curriculars o administratives..... - Facilitar criteris per a l'agrupament de l'alumnat i col·laborar en l'elaboració i seguiment de les adaptacions del currículum, tenint en compte les necessitats que es deriven de l'edat dels alumnes. - Ajudar a establir les formes d'organització que permetin l'ús adequat dels serveis específics amb què compta el centre.....			X		X	X
Id.	7. Col·laboració amb el personal de suport dels centres docents de primària, de secundària i d'educació especial. - Organització de grups de treball per unificar criteris d'intervenció i d'atenció als alumnes amb n.e.e.....	X	X	X		X	

REF. NORMATIVA	FUNCIO	ÀMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf/Pri.	ESO	EE	Administ.	Exclusiva	No exclusiva
Id.	<p>8. Treball social. Prioritats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atendre famílies dels alumnes amb n.e.e.: recursos, beques i ajuts..... - Contribuir a la valoració interdisciplinària de l'infant..... - Col·laborar amb els centres en l'atenció a l'alumnat amb problemes d'absentisme o abandó escolar. Potenciació de comissions socials de coordinació amb professionals del centre i dels serveis socials de base..... - Ajudar els centres en l'aplicació dels programes de salut escolar, per millorar hàbits de salut, higiene, alimentació i els aspectes preventius relacionats amb la salut de l'alumnat..... <p>A més l'EAP col·laborarà amb l'equip del centre docent en la planificació i el disseny de la presentació de l'oferta educativa que com a centre planteja als pares,...</p>	X	X	X		X	X
		X	X	X			X

REF. NORMATIVA	FUNCIO	ÀMBIT DE TREBALL				RESPONSABILITAT	
		Inf/Pri.	ESO	EE	Administ.	Exclusiva	No exclusiva
Resolució de 5 març sobre el procediment per a la inscripció d'alumnes amb n.e.e. derivades de situacions socials o culturals desfavorides (DOGC 2853 de 23.3.1999)	L'EAP elaborarà un informe i l'enviarà al delegat Territorial d'Ensenyament. Per a l'elaboració d'aquest informe els professionals de l'EAP podran demanar la informació i col·laboració dels professionals del programa d'educació compensatòria.	X	X	X	X	X	

Conclusions de l'anàlisi de la normativa

Un cop presentat el buidat de la normativa que recull les actuacions, és el moment de fer-ne una anàlisi. Així, en primer lloc, farem una anàlisi dels àmbits d'actuació on es regula que han d'intervenir els EAP, i tot seguit identificarem els diferents nivells de responsabilitat en les tasques i actuacions atribuïdes normativament als EAP.

Els diferents àmbits de treball dels EAP

Podem veure que els EAP són un servei educatiu que ha de dur a terme actuacions en totes les etapes educatives (infantil, primària i secundària). Aquest és un aspecte definidor de la nostra actuació que facilita el seguiment de l'alumnat al llarg de tota la seva escolaritat. Cal recordar aquí que segurament aquest és un aspecte important, perquè tal com va esmentar el Sr. Walo Hutmacher, professor de la Universitat de Ginebra en la ponència "Educació i avaluació, tendències a Europa" en les Jornades del Consell Escolar de Catalunya a Vic el 17 d'octubre de 1998, en general, a Europa, *"no hi ha ningú responsable del progrés de l'alumne durant tota l'etapa"*. Aquest seguiment, en el cas dels alumnes amb n.e.e., és una tasca clarament encomanada als EAP i que aquests duen a terme molts cops des de l'escola bressol fins a acabar els estudis de secundària.

Així, mateix, podem assenyalar que s'entén que els EAP han d'intervenir en tot tipus de centres: centres ordinaris (d'infantil, primària i secundària) i centres d'educació especial. Igualment s'entén que la intervenció dels EAP no es diferencia pels tipus de centre: la intervenció, segons la normativa, cal fer-la en tot tipus de centre, sigui quina sigui la seva titularitat: públic, privat i privat concertat. En cap moment es fa una diferenciació entre centres privats i públics i només en alguns casos, per exemple en les tasques encomanades en el període de matriculació es fa referència a que la normativa afecta a centres finançats amb fons públics, i per tant estem parlant dels centres públics i dels centres privats concertats. Aquest fet explica que les tasques que els EAP han de dur a terme en el seu territori s'hagi anat ampliant amb els anys d'una manera molt important, no creixent els recursos amb la mateixa proporció.

També podem concloure que en determinades accions el treball de l'EAP va dirigit a donar criteris a d'altres estaments de l'administració educativa (Inspecció educativa, delegacions territorials, comissions d'escolarització,...) per a prendre decisions que li són competents. En aquest sentit els professionals dels EAP actuen com a tècnics de l'administració per a donar criteris psicopedagògics en relació a temes diversos. També aquest tipus d'actuacions han anat ampliant-se al llarg dels gairebé vint anys que els EAP actuen a Catalunya.

Identificació de funcions i actuacions amb diferent nivell de responsabilitat

De l'anàlisi realitzada respecte a la normativa que regula el nostre treball i les categories que anteriorment hem definit com "Responsabilitat exclusiva" o "Responsabilitat no exclusiva", interpretem que podrien formar part de la primera les següents actuacions:

Responsabilitat exclusiva:

Són algunes actuacions que hem identificat com a responsabilitat exclusiva:

- Avaluació psicopedagògica de les necessitats educatives especials dels alumnes
- Elaboració de les corresponents propostes i informes
- Elaboració dels dictàmens d'escolarització
- Seguiment i orientació als alumnes amb necessitats educatives especials (canvi de tipus d'escolarització, proposta d'escolarització compartida, continuïtat a l'escola ordinària,...)
- Elaboració informes de transició Primària-Secundària i aportació de la informació dels alumnes que requereixen actuacions singulars
- Oferta d'activitats d'orientació i informació als alumnes a l'acabament de les etapes
- Atenció a les famílies d'alumnes amb nee en relació a ajuts, recursos, beques,...

Valorem que les funcions que se'ns atorga en relació a aquestes actuacions són les que queden més regulades i concretades normativament, fins i tot sent prescriptives algunes d'elles per a la presa de decisions d'òrgans superiors respecte a l'escolarització d'alumnes (dictàmens i informes).

Apareixen algunes actuacions de caràcter exclusiu de l'EAP i que corresponen a una intervenció pròpia de servei de sector, que intervé en una zona determinada, excepte l'EAP de deficients visuals que té com a marc d'actuació tota Catalunya. Serien:

- La participació en comissions d'escolarització
- La col.laboració amb altres serveis i programes educatius
- La coordinació institucional amb altres serveis que fan atenció a la infància

Responsabilitat no exclusiva:

Com ja hem indicat anteriorment, són aquelles funcions que l'EAP realitza en col.laboració amb altres professionals del propi centre o externs. Cal recordar que es donen quan la pròpia naturalesa de la tasca a realitzar implica un treball conjunt; en aquests casos caldrà delimitar el tipus d'actuacions a fer i sobre qui recau la responsabilitat de dur-les a terme.

- Avaluació de necessitats educatives dels alumnes
 - Adaptacions curriculars
 - Planificació de l'activitat educativa: Projecte Auricular de Centre (PAC), programació àrees, Pla d'Acció Tutoria (PA),
 - Planificació del pla d'acollida per l'alumnat de Primer d'ESO
 - Col.laboració en l'acció orientadora sobre el futur acadèmic i professional de l'alumne

També recolliríem en aquest apartat, el treball d'assessorament que realitza l'E.A.P.i que pot ser compartit per altres especialistes des d'altres vessant:

- Atenció als alumnes respecte a algunes àrees o capacitats, tant des d'un nivell preventiu com compensador (CREDA, Programa de Compensatòria, Servei d'Ensenyament del Català-SEDEC...)
- Planificació del conjunt d'atenció a la diversitat en els aspectes metodològics i organitzatius que es duu a terme en les Comissions d'Atenció a la Diversitat, Coordinacions Pedagògiques, Equips Directius.....

Pensem que la concreció d'aquestes actuacions no ve tan determinada en la normativa, i interpretem, que cal dur-la a terme en funció del propi context on s'hagin de desenvolupar ja que es necessària la implicació d'altres persones en la realització de la tasca.

Alguns dels criteris que presideixen les decisions en relació a quin professional agafa responsabilitat en aquella tasca són:

- les característiques del centre (gra de presa de decisions del centre quant a l'atenció a la diversitat, a la tutoria, a l'acollida dels nous alumnes, al Projecte de Centre)
- els coneixements i característiques personals dels professionals que han d'intervenir (tutor/a, especialista d'educació especial, professor/a de Psicologia i Pedagogia, mestre/a d'educació compensatòria...)
- les condicions de treball de l'EAP en aquella zona (nombre de centres per professional, nombre de recursos externs al centre logopedes, mestres del programa d'Educació Compensatòria, SEDEC,.. que hi actuen,...)

Per concloure aquest apartat de l'anàlisi de la normativa, podem dir que les actuacions de l'EAP se situen en totes les etapes i tot tipus de centres educatius, àmbits que al llarg dels anys han anat creixent progressivament. També podem esmentar que estem situats normativament en diferents tipus possibles d'actuacions, en la majoria dels quals són tasques de col·laboració amb altres professionals, amb la indefinició que aquesta situació comporta. Hem identificat també alguns aspectes en els que realment els EAP som responsables únics i això és important de tenir-ho en compte a fi de tenir criteris per a centrar el nostre treball quan sigui necessari en els centres. Finalment en l'anàlisi de la normativa hem vist que hi ha una certa distància entre allò que fem com equip de sector i el que s'hi recull. És per això que el proper apartat del treball serà fer una anàlisi dels Plans d'Actuació de diferents EAP i identificar allò que es fa i no està contemplat normativament.

4. PLANS D'ACTUACIÓ I FUNCIONS DELS EAP

Després d'examinar la normativa que regula les funcions dels EAP, i d'adornar-nos de la complexitat de la pràctica assessora, vam creure necessari contrastar la normativa amb la pràctica diària i així examinar les intervencions psicopedagògiques que es realitzen durant el curs escolar i que conformen la nostra activitat professional.

La nostra pràctica comença quan iniciem el desenvolupament de les nostres funcions, elaborant i plasmant uns determinats objectius, que volem aconseguir amb la nostra intervenció, en els Plans d'Actuació de cada curs escolar.

Considerem que les propostes d'actuació que reflecteixen els plans d'actuació són un referent molt important per entendre millor la nostra intervenció. La seva importància recau sobretot en la consideració de que aquests són els documents base que planifiquen i guien les intervencions dels diferents professionals, psicòlegs/es, pedagogs/es i treballadors/es socials en els centres.

En l'elaboració d'aquest document base (Pla d'Actuació de l'EAP per a un curs escolar) es tenen en compte diferents aspectes:

- **Les funcions, concretades en les instruccions de cada curs escolar, que el Departament d'Ensenyament encomana realitzar com a servei de suport educatiu**
- **L'elaboració i consens de totes les actuacions per part de tot l'equip**
- **Les necessitats generals del sector (districte, comarca...)**
- **Les necessitats específiques de cadascun dels centres**
- **La formació i experiència professional dels qui l'executen**

Per tant vam iniciar la recollida de la informació que ens proporcionaven els plans d'actuació dels EAP partint d'una mostra reduïda de plans d'actuació (7) d'àmbits territorials força diferenciats:

- **De la ciutat de Barcelona: EAP de Les Corts, EAP de Nou Barris**
- **De poblacions de l'àrea metropolitana de Barcelona : EAP de Badalona, EAP de Esplugues–Sant Just, EAP de Santa Coloma de Gramanet i EAP de Sant Vicenç dels Horts**
- **D'àmbit específic i atenció a tota Catalunya: EAP de deficients visuals**

El procés realitzat en l'anàlisi ha estat

- Identificar el que fem
- Observar l'adequació de les actuacions amb els objectius de les instruccions de l'inici de curs
- **Establir si algunes de les nostres actuacions del Pla de treball no quedaven recollides en les instruccions de l'inici de curs**
- **Prendre una posició crítica sobre la nostra intervenció, aportant conclusions**

A continuació presentem els quadres on es mostra el buidatge de les nostres actuacions. La finalitat d'aquests quadres és mostrar la intervenció de l'EAP des de dues vessants: una a nivell de centres escolars i l'altra a nivell de sector, donat que considerem que ambdues comporten un important treball d'assessorament psicopedagògic. Sobretot perquè creiem per la nostra experiència que la intervenció sectorial és necessària i queda poc recollida en la concreció de les funcions per part del Departament d'Ensenyament.

Normativa	Àmbit de treball	
Instruccions d'inici de curs 98-99	Activitats centre	Activitats sector
1. Avaluació de l'alumnat amb n.e.e.	<ul style="list-style-type: none"> - Avaluació psicopedagògica de grups - Avaluació psicopedagògica individual d'alumnes amb nee o altres que interfereixen en el procés d'evolució personal: <ul style="list-style-type: none"> . recollida de la demanda i de les dades pertinents a través de l'entrevista amb el professorat . observació alumnat dins o fora aula . intervenció amb famílies . elaboració de l'informe en els casos que convingui - Col·laboració en les diverses adaptacions del currículum - Reunions i coordinacions amb l'equip de professors per la col·laboració en aquests casos - Seguiment de l'alumnat - Derivació i coordinació amb els serveis externs que intervenen en cada cas. - Coordinació amb les UEE pels alumnes derivats. 	<p>Intervenció centres concertats.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atenció i seguiment a l'alumnat amb nee dels centres concertats - Assessorament al professorat que aten aquests alumnes - Orientació a aquestes famílies.
2. Realització dels dictàmens d'escolarització per als alumnes amb n.e.e.	<ul style="list-style-type: none"> - Detecció d'alumnes amb nee de nova matriculació de centres públics i concertats - Coordinació amb els centres de procedència i/o amb els professionals que els atenen per tal de recollir informació (EAP deficientes visuals, CREDA.....) - Entrevistes amb l'alumne i la seva família - Avaluació psicopedagògica de l'alumnat - Actualització i revisió dels recursos educatius per l'escolarització de l'alumnat - Elaboració escrita del document corresponent 	<ul style="list-style-type: none"> - Reunió amb la Inspecció Educativa de zona. - Participació en les comissions de matriculació

	<ul style="list-style-type: none"> - Informació a les famílies i signatura del document - Informació i orientació als centres 	
<p>3. Assessorament als docents sobre mesures d'atenció a la diversitat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Participació en la Comissió d'Atenció a la Diversitat en la planificació i seguiment dels recursos organitzatius i metodològics per atendre les necessitats educatives de l'alumnat. - La col.laboració amb el professorat en l'elaboració d'instruments d'observació, eines metodològiques que facilitin l'atenció a la diversitat en el centre. - Participació i col.laboració en les juntes d'avaluació aportant criteris i instruments que facilitin la presa de decisions en relació a l'avaluació i acreditació dels alumnes. - L'assessorament al professorat d'educació infantil i primària en aspectes curriculars referits a les àrees instrumentals de llengua i matemàtiques - La col.laboració amb l'establiment d'una adequada relació entre els centres educatius i les famílies. - La col.laboració amb l'organització, programació, i funcionament de les UAC dels IES. 	<ul style="list-style-type: none"> - Donar a conèixer al sector experiències reeixides de diferents centres - Ajudar a establir relacions, visites entre els centres. - Fer conèixer als diferents centres documents elaborats per l'EAP i/o en col.laboració amb els centres
<p>4. Col.laboració en el procés d'atenció de l'alumnat dels centres d'educació primària a l'ESO i en el procés d'orientació escolar i professional de l'alumnat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Col.laboració amb els/les tutors/es de sisè en la detecció i valoració de l'alumnat susceptible d'ajuts específics. - Col.laboració amb els/les tutors/es de sisè, en la transmissió i complimentació de l'informe de traspàs de primària a secundària. - Col.laborar en la preparació o realització de xerrades informatives als pares i/o alumnes de sisè. - Col.laboració amb el professorat en la informació o orientació als alumnes sobre la nova etapa educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Participar en la coordinació entre els centres de primària i els IES de la zona per acordar les activitats que es duran a terme en el procés de transició dels alumnes de primària a secundària. - Participació en les reunions de traspàs d'informació entre el professorat de primària i secundària. - Participar en reunions de seguiment entre els centres de, primària secundària i inspecció per donar continuïtat al procés educatiu de l'alumnat. - Traspàs d'informació entre els professionals d'un mateix EAP o EAPs d'altres sectors. - Coneixement, actualització i organització dels recursos

	<ul style="list-style-type: none"> - - - Elaboració de dictàmens, d'informes d'alumnes amb n.e.e. i altres informes psicopedagògics que es considerin convenients. - Informació als centres de secundària sobre les necessitats educatives del nou alumnat, especialment de l'alumnat amb nee - Col.laboració en el pla d'acollida especialment pels alumnes amb nee i preparació dels recursos específics. - Assessorament als centres d'ed. Primària i de secundària en el disseny i revisió dels plans d'acció tutorial, aportant criteris i recursos que facilitin la intervenció a les tutories - Oferir activitats d' informació i orientació als alumnes sobre estudis i professions en finalitzar l'ESO, i la Secundària Post-obligatòria. - Orientar els alumnes amb necessitats específiques i a les seves famílies, en finalitzar els seus estudis. 	<p>educatius, de formació ocupacional i laboral del sector.</p> <ul style="list-style-type: none"> - - Elaboració d'instruments i documentació per facilitar el pla d'acció tutorial als centres i l'orientació professional dels alumnes.
<p>5. Col.laboració amb altres serveis i/o programes educatius</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Col.laboració amb el CREDA en la detecció i avaluació dels alumnes susceptibles de rebre atenció logopèdica. - Elaboració dels informes per la identificació i prioritització de l'atenció per part del CREDA. - Coordinació periòdica amb les logopedes en relació als casos atesos. - Col.laboració amb el programa d'educació compensatòria a través de reunions per consensuar criteris d'actuació respecte els alumnes amb risc social i/o d'incorporació tardana. - Demanda a la UTAC de valoració i prescripció de recursos pels alumnes amb discapacitats motrius. 	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinació entre les logopedes i l'EAP del sector per desenvolupar els criteris d'atenció i prioritització dels alumnes. - Participació en la comissió d'elaboració del PAFPZ (Pla de Formació Permanent de Zona).

<p>6. Atenció als centres d'educació especial.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Col.laboració amb l'equip directiu en aspectes organitzatius, pedagògics i de dinàmica de centre. - Col.laboració amb l'equip directiu en la modificació del currículum del centre. - Participació en els processos d'actualització de l'avaluació psicopedagògica de l'alumnat. - Col.laboració en l'elaboració i seguiment de les adaptacions del currículum. - Col.laboració amb els/les tutors/es i l'equip directiu en l'elaboració de criteris per l'agrupament de l'alumnat. - Elaboració dels dictàmens d'alumnes de nova matriculació al centre. - Participació en les reunions del professorat per aportar criteris psicopedagògics en referència als temes que es tractin. - Assessorament als tutors en la realització de les entrevistes amb pares - Realització entrevistes amb les famílies - Col.laboració en l'orientació als alumnes un cop acabada l'escolarització en el centre d'e.e. - Elaboració d'informes de prorroga d'escolaritat - Coordinació del conjunt d'actuacions que es deriven del procés d'escolaritat compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> - Traspàs d'informació i documentació entre EAPs de diferents sectors i específic. - Elaboració de propostes d'optimització de serveis dels centres d'educació especial.
<p>7.Col.laboració amb el personal de suport dels centres docents</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Establiment de reunions periòdiques de coordinació amb el professorat d'e.e. (Mestre suport d'EE, Professorat Psicologia i Pedagogia, Mestre de Pedagogia Terapèutica) i de suport del centre per tal d'ajudar a aconseguir la millor operativitat d'aquests serveis 	<ul style="list-style-type: none"> - Organització i/o participació en el grup de treball/seminaris dels mestres de suport d'e.e. dels centres de primària. - Organització i/o participació en el grup de treball dels mestres de pedagogia terapèutica, els professors de psicologia i pedagogia, i/o professors de la UAC dels centres de secundària. - Organització de sessions de treball sobre temes monogràfics relacionats amb temes d'atenció a la diversitat i n.e.e. adreçats als professionals dels centres educatius.

8. Treball social	<ul style="list-style-type: none"> - Atenció de les problemàtiques socio-familiars que incideixen en l'àmbit escolar. - Participació en la valoració interdisciplinària aportant dades sociofamiliars i seguiment de l'alumnat. - Tramitació i/o orientació sobre beques i recursos per alumnes amb n.e.e. - Participació en les comissions socials dels centres educatius. - Col.laboració família – escola 	<ul style="list-style-type: none"> - Participació en les comissions socials de zona - Coordinació a nivell institucional amb els serveis socials de la zona. - Elaboració de documentació sobre els recursos socials, educatius i sanitaris del sector per a ajudar els centres a conèixer-los.
--------------------------	---	--

Conclusions de l'anàlisi

En aquesta anàlisi es reflecteix que el desplegament dels objectius comporten unes actuacions en els **centres educatius** i d'altres com a servei de **sector**, i totes elles requereixen un **treball d'equip**. Això ens configura com a equip de sector que té un caràcter de servei, tant intern com extern als centres, amb una multiplicitat d'àmbits d'actuació diferents: diferents tipus de centre, diferents etapes,...

Des de la nostra perspectiva, per a que les actuacions que duem a terme en els centres siguin realment les més adequades i efectives, es requereixen tot un seguit de tasques tant de coordinació interna del propi equip com de coordinació externa amb d'altres serveis o entitats. Algunes d'aquestes actuacions han quedat desglossades en la taula anterior sota l'epígraf d'activitats de sector, però d'altres, en la formulació dels actuals objectius no s'han pogut incloure. A continuació en farem esment:

1. **La intervenció institucional.** En els centres la nostra intervenció és un contínuum que va des d'actuacions que recauen més directament en l'alumnat amb necessitats educatives especials, a d'altres d'assessorament i col·laboració amb l'equip de professors i els diferents òrgans que regulen la gestió i la línia pedagògica dels centres per a la millora de la seva pràctica educativa.

Aquestes intervencions cal que es puguin planificar en els Plans d'Actuació amb l'equip directiu per a que siguin viables. Les actuacions que comporta aquesta relació amb l'equip directiu es poden despendre de las indicacions donades pel Departament d'Ensenyament de presentar un Pla d'Actuació acordat i signat per l'EAP i l'equip directiu, però no se'n fa una menció especial en cap dels objectius de les Instruccions.

A més, cal destacar que en els centres amb els que s'estableix un bon clima de col·laboració entre l'equip directiu i l'EAP, s'afavoreix un intercanvi de propostes i suggeriments que poden incidir en una millor resposta a les necessitats educatives dels alumnes.

Aquesta intervenció institucional requereix que se li dediqui una part important de temps.

2. **El treball d'equip.** Malgrat que a les Instruccions es parla del treball d'equip, volem remarcar la importància del treball interdisciplinari, imprescindible per tal que els diferents professionals puguin donar resposta a les necessitats dels centres i del sector. Aquestes tasques d'equip que es realitzen al llarg de tot el curs són :

- La planificació, anàlisi i revisió del treball diari: anàlisi de casos, anàlisi institucional de centres, establiment de criteris de prioritació en la intervenció en els centres,....
- La formació continuada dins l'equip

- La discussió i unificació de criteris d'actuació
- L'elaboració de materials
- La preparació de les demandes d'assessorament
- El traspàs d'informació d'alumnes que passen d'un centre a l'altre.
- L'elaboració de les memòries i dels plans de treball i replantejament d'aquest si cal.
- Traspàs d'informació sobre jornades, congressos, reunions de coordinació,...

3. **L'equip de sector.** Hem de tenir en compte que participem del fet educatiu conjuntament amb altres entitats i organismes que també atenen les necessitats personals de la població. Aquesta dimensió educativa més comunitària ens porta a haver d'estar sempre en disposició de participar en relació a diversos temes. A més dels aspectes esmentats en els quadres, duem a terme:

- La coordinació institucional amb els serveis externs de la zona (Inspecció, Serveis d'Atenció Precoç, CSMIJ, EAIA, Hospitals, serveis privats de tractament, centres de Formació Ocupacional, ABS, Centres de Serveis Socials, centres d'acollida de la DGAI, ...)
- La participació en òrgans de coordinació institucional (CTIC, consells municipals, ONCE) .
- La participació en comissions de treball sobre temes educatius a nivell de districte, municipi o comarca.

4. **La gestió administrativa.** Les tasques que es realitzen a l'EAP requereixen l'elaboració i tramitació d'un nombre considerable de documents; això origina un pes important en l'àmbit de gestió interna de l'EAP:

- Passar a l'ordinador l'elaboració dels dictàmens i altres informes; arxivar els llibres, revistes i altra documentació; atendre un gran nombre de demandes externes; organitzar l'economia; tramitar les dietes i desplaçaments; recollir i organitzar la correspondència; tenir cura del manteniment dels locals; realitzar comandes de material fungible i no fungible; acollir i informar als nous professionals de l'EAP o a estudiants que demanen informació; informatitzar les dades; elaborar les actes de les reunions; organitzar i actualitzar l'arxiu d'històries; atendre diferents associacions o serveis externs que trameten informació...

Aquestes tasques, la majoria d'elles administratives, demanen una dedicació important i la seva realització per part de personal especialitzat.

5. **Formació continuada.** Cal considerar i donar-li la importància que té a l'intercanvi i a la formació dels professionals com a tret característic que és inherent al treball d'assessorament. Aquesta formació es fa a través de dues vies:

- Mitjançant el treball d'equip, tal com queda especificat al punt 2.
- A través de la formació individual de cada professional de l'EAP i la formació de tot l'equip, mitjançant assistència a cursos i/o assessoraments.

-

6. La informació tècnica que aportem a l'administració. Constatem que actualment l'EAP ha anat prenent un paper fonamental com a òrgan tècnic psicopedagògic per a l'administració educativa, en relació a la presa de decisions respecte als alumnes amb n.e.e.

7. D'altres. Finalment recollim altres situacions que tampoc queden contemplades en les instruccions

- L'atenció del alumnes en pràctiques
- L'assistència a les reunions de coordinació dels directors dels EAP, i altres demandes del Departament d'Ensenyament

5. ELS E.A.P. I EL TREBALL PSICOPEDAGÒGIC ALS I.E.S.

Com ja anunciàvem a la introducció, a finals del curs 1.997-98, la Secció de Gestió de Programes i Serveis Educatius decideix organitzar una comissió de treball amb professionals psicopedagogs que treballen en E.A.P. i en I.E.S., i demana la col.laboració d'alguns representats d'aquests sectors,. En aquesta comissió es van incorporar dues professionals integrants del grup que duu a terme aquest projecte, com a representants de l'ACPEAC.

Vàrem treballar durant set mesos amb els representants d'altres col.lectius (Grup de treball de Psicopedagogs del Col.legi de Psicòlegs, Grup autònom de Psicopedagog d'IES vinculats a CCOO), un professional d'E.A.P. i un d'IES sense representació de cap institució, així com amb un representant de la Secció.

Els objectius de treball que des de la Secció se'ns plantegen són:

- Acotar les funcions respectives (notícies d'alguns conflictes)
- Avançar en la normativa que fa referència (que cal desenvolupar més, en especial la dels PPP)
- Facilitar el treball dels professionals
- Optimització d'aquests recursos

Se'ns indica com qüestions prèvies que es vol mantenir el model existent, és a dir la permanència dels dos col.lectius, donat que és l'opció que des del Departament es va prendre en relació a la intervenció psicopedagògica. Disposant ja de serveis externs que col.laboressin i assessoressin als centres es va voler crear la figura un especialista en psicopedagogia dins del centre per tal de facilitar l'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials i en general ajudar al centre a atendre la diversitat de l'alumnat. Aquest model mixt es considera adequat, però cal delimitar quins han de ser els àmbits d'actuació pròpia i quins els comuns, en funció dels llocs de treball diferent de cada professional.

Es pretén que el treball aportis criteris i suggeriments que ajudin a fer propostes respecte a la normativa, tant en la propera revisió de Reglament Orgànic de Centres (ROC, en relació a la possible creació d'un Departament relacionat amb l'especialitat: Orientació, Psicopedagogia, etc...) com en les Instruccions de funcionament del proper curs, amb el benentès de què la clarificació i delimitació del treball facilitarà la tasca de cadascú i la col.laboració.

Tanmateix, es fa necessari explicar i justificar, en alguns sectors del propi Departament, la necessitat del treball psicopedagògic tant dels professionals de dins del centre com de l'extern, i per tant cal diferenciar i delimitar funcions.

S'elaborarà un document que reculli el treball del grup, amb la intenció de trametre'l a les diferents associacions, sindicats, etc. per a què es pugui debatre i se'n faci les aportacions oportunes.

Així, a partir d'un guió sobre el qual vàrem considerar el que podien ser necessitats dels IES en matèria d'intervenció psicopedagògica, ens vàrem posar a treballar en dos aspectes:

- un de caire més organitzatiu, en el que vàrem acordar la necessitat d'òrgans de coordinació en relació al treball Psicopedagògic i d'Atenció a la Diversitat al IES, quins serien els objectius d'aquests òrgans i quina la ubicació de cada professional en ells.
- l'altre, relacionat directament amb aquells grans àmbits d'actuació que la normativa ens adjudica per ser professionals de la psicopedagogia, i les tasques que podrien ser de realització més adequada de cada professional.

Els representants de l'Associació, vàrem sentir la necessitat de recollir les idees i aportacions que des dels professionals dels E.A.P. es podien tenir respecte al tema i, per això, després de convocar una assemblea d'associats i debatre algunes d'aquestes qüestions, vàrem recollir informació i suggeriments a partir d'una enquesta que ens va ajudar a complementar i confirmar algunes impressions i arguments que per la nostra experiència de treball podíem tenir anteriorment.

L'enquesta, que adjuntem a l'annex, va estar elaborada pel propi grup de treball d'aquest projecte, amb l'objectiu d'obtenir informació sobre l'opinió dels associats, i volia complir dues funcions: tenir criteris per a poder representar i actuar en conseqüència en la comissió esmentada i contrastar la informació obtinguda amb els altres punts de treball del projecte de formació. El document feia referència als següents aspectes:

- Quines eren les necessitats dels IES de treball psicopedagògic respecte a les diferents actuacions educatives: organització, adaptacions curriculars, acció tutorial, avaluació, treball docent, formació del professorat..., la qual cosa es recull de forma graduada (primera columna de l'enquesta).
- Com s'estaven distribuint les tasques entre els professionals dels E.A.P. i els professors de psicologia i pedagogia dels IES (segona i tercera columna).
- Quines actuacions o tasques requeririen la intervenció imprescindible de l'EAP, que per tant, es poguessin considerar de naturalesa pròpia en funció de les característiques d'aquest servei i les condicions de treball (quarta columna).
- Amb quins sectors de la població escolar o dels serveis externs ha de coordinar-se prioritàriament l'EAP per a dur a terme aquestes intervencions (apartat E).

- Quines són les condicions de treball i els rols adjudicats a cada professional des dels IES (apartat F).
- Aspectes sobre la distribució de tasques psicopedagògiques als IES (apartat G).
- Altres possibles intervencions dels EAP (apartat H).

Es va donar ampla difusió al document i van respondre 123 professionals d'EAP, nombre que vàrem considerar representatiu del col·lectiu.

Si bé l'elaboració d'aquest instrument no ha estat un procés massa científic, donada la urgència que teníem per a disposar de la informació, i per tant no es va poder fer un mostreig previ, ens va aportar força elements per a seguir treballant, donat que hi havia una coincidència considerable en el conjunt de les respostes dels diferents professionals o equips que podíem considerar significatives.

Algunes conclusions dels resultats són les següents:

1. Hi ha una marcada coincidència entre el que es consideren necessitats més importants d'intervenció psicopedagògica dels centres i el treball realitzat per Professors de Psicologia i Pedagogia i professionals d'EAP, de la qual cosa es pot desprendre que la intervenció d'aquests professionals intenta donar resposta a aquestes necessitats.
2. Existeixen unes tasques en les habitualment es comparteixen intervencions entre EAP i Professors de Psicologia i Pedagogia, com són:
 - L'Assessorament en l'organització de recursos per a l'atenció a la diversitat.
 - L'Assessorament i participació en la programació d'Adaptacions i Modificacions Curriculars.
 - L'Assessorament i participació en l'elaboració del Pla d'Acció Tutorial i la programació d'activitats d'Orientació Escolar-Professional.
 - L'Avaluació Psicopedagògica d'alumnes amb necessitats específiques de diferents tipus i les orientacions conseqüents.

Pensem que el fet de compartir o col·laborar en bona part en les actuacions psicopedagògiques se'n deriva de la diferent naturalesa dels llocs de treball d'ambdós professionals, que poden fer complementària la intervenció psicopedagògica, així com pel fet de que l'EAP és un servei educatiu extern però amb una incidència continuada en el centre i, per tant, formant part encara que de forma parcial del mateix sistema.

Alhora, la realització de bona part de les tasques que en són encomanades requereixen la implicació o participació del professorat. Per tant, un, cop més veiem la necessitat de concretar la col.laboració i delimitació de responsabilitats de forma contextualitzada en cada centre.

3. Es consideren tasques d'intervenció imprescindible per part de l'EAP, i que poden implicar una responsabilitat directa:

- La col.laboració en la transició Primària-Secundària
- L'elaboració de dictàmens i informes que orientin sobre l'escolarització dels alumnes
- La derivació a altres serveis específics

Actuacions que ens emmarquen clarament en una posició de connexió entre els mateixos centres educatius i aquests i els serveis específics de zona. Això ens planteja les següents qüestions:

- Hem de reforçar la nostra identitat com a equips d'intervenció sectorial?

Tenint en compte que això implica atenció a diverses etapes (infantil, primària, secundària) diversos tipus de centre (públics, concertats, específics...), a una població de característiques molt diverses (socials, dèficit específic, immigració...):

- Quines condicions professionals requerim per a fer prou eficaçment aquesta funció?

- Quines tasques considerem que podem compartir?
- Quines tasques hem de realitzar en col.laboració?
- Podríem deduir que ja fem el que creiem que s'ha de fer?

D'altra banda, algunes enquestes recullen la idea de que per la formació i característiques del seu lloc de treball, els professionals dels EAP poden realitzar de forma adient intervencions que actualment estan poc considerades o demanades (veure punt G de l'annex).

Als annexos adjuntem el qüestionari, els gràfics dels resultats i l'anàlisi de les dades, que amplien aquestes conclusions.

6. CONCLUSIONS GENERALS DEL TREBALL

Al llarg del temps que els EAP hem treballat en els centres educatius **amb una presència continuada**, inicialment en els de Primària i ara també en els de Secundària, hem participat en la introducció de canvis que, respecte a l'atenció a la diversitat de l'alumnat, s'han produït en el conjunt del sistema educatiu.

Aquesta trajectòria de col·laboració en els moments de canvi ha configurat **un caràcter del servei com a facilitador i potenciador de la incorporació d'aspectes innovadors**, tant a nivells de conceptualització d'aquests, com de metodologia, organització, etc.

La possibilitat d'acompanyar els centres en els moments d'innovació ha estat facilitada pel **model d'intervenció** que des del Departament s'ha donat als EAP. És un model que afavoreix l'atenció als centres en el seu propi context per part de professionals que, alhora, formen part d'un equip extern. Això permet la intervenció de forma més objectiva i enriquidora, amb una visió global dels centres educatius del sector. Valorem que aquesta tasca ha estat útil i necessària pel conjunt del sistema educatiu i que suposa un esforç d'adaptació important per part de tots els professionals dels EAP.

El treball d'aquest projecte ens ha permès reflexionar sobre la manera com hem realitzat i com estem duent a terme la nostra tasca assessora, així com la necessitat d'ajustar-nos a futurs canvis i modificacions que ens permetin actualitzar-la.

De l'anàlisi realitzada hem constatat que el nostre model d'intervenció configura un "assessorament col·laboratiu" amb altres professionals (en especial mestres i professors) que es duu a terme amb diferents graus de responsabilitat en l'execució de les tasques: algunes són de responsabilitat exclusiva de l'E.A.P. i d'altres impliquen una responsabilitat compartida per a aconseguir els objectius plantejats. En aquest darrer cas veiem imprescindible la delimitació de tasques i coordinacions entre els diferents professionals, ja sigui facilitada per la normativa que les regula, o concretat en el mateix context.

Observem també que es dona una intervenció de l'EAP sempre que s'han de prendre decisions educatives força diferenciades o específiques: derivacions a serveis sanitaris, escolaritzacions compartides, U.E.E., en centre específic, així com en la transició dels alumnes entre etapes. Considerem que en aquestes situacions ha d'intervenir l'EAP en tots els centres, com a servei que aporta uns criteris tècnics i que valora la situació de l'alumnat de manera externa amb coneixement dels recursos existents.

D'algunes d'aquestes actuacions se'n deriva la realització de tasques exclusives, com són la valoració d'alumnes amb necessitats educatives especials i l'elaboració de dictàmens i informes. La realització d'aquest treball implica la necessitat d'unes condicions adequades i suficients per

fer-lo de forma realment adient i professional: temps de dedicació, moments de

coordinació amb el professorat implicat, aportació d'informació de l'alumne per part del centre, participació en la presa de decisions respecte a l'atenció educativa...

Pensem que les necessitats d'assessorament dels centres són desiguals i que la resposta d'atenció de l'EAP hauria d'estar en funció d'aquestes necessitats. Caldria que els centres que realment tinguin necessitat i desig de ser assessorats ho puguin ser i que puguin disposar d'una atenció periòdica i continuada suficient per a cobrir les seves demandes. Els centres que requereixin menor assessorament podrien sol·licitar els nostres serveis com a demandes concretes quan tinguessin necessitat, en funció de les actuacions abans esmentades : valoració d'un alumne, orientacions d'atencions específiques, elaboració d'informes, transició dels alumnes a la secundària...

Hem constatat també que es va generalitzant la participació de l'EAP en els òrgans que coordinen l'atenció a la diversitat: comissions d'atenció a la diversitat, pedagògiques, socials...Darrerament això ha estat recollit i regulat per la normativa d'instruccions de funcionament. Creiem, però, que aquest és un aspecte que cal potenciar per tal de que l'assessorament que els professionals puguem fer tingui una projecció real i efectiva.

La nostra intervenció en els centres implica el treball en les diferents etapes educatives per les que pot passar un alumne: Infantil, Primària, ESO i Secundària Postobligatòria, la qual cosa ens identifica com l'únic servei que fa un seguiment de l'alumnat al llarg de la seva escolaritat.

Aquesta diversitat d'etapes i de necessitats educatives de l'alumnat ens fan estar contínuament informats i actualitzant els nostres coneixements en quant als diferents aspectes que configuren el desenvolupament; psicològics, pedagògics, socials...

D'altra banda, si tenim en compte els diferents tipus de centres d'ensenyament en els que intervenim (primària/secundària, públics/privats, ordinaris/educació especial) i les diverses institucions educatives, socials i sanitàries amb les que ens coordinem, observem que el desenvolupament diari del nostre treball determina la necessitat d'una planificació horària més flexible que ens permeti acomodar-nos i ajustar-nos als diferents sistemes organitzatius que tenen aquestes entitats.

A més, l'ampliació de la població educativa que atenem en els darrers anys (la incorporació dels alumnes de tres anys, la intervenció als centres de secundària i l'augment de les més demandes dels centres concertats i de les pròpies famílies) s'ha dut a terme sense ampliació de la plantilla de professionals.

Darrerament, i com a conseqüència dels **canvis educatius i socials del nostre país**, hem hagut d'ampliar el ventall de respostes i intervencions per atendre les necessitats dels alumnes que es produeixen arrel d'aquests canvis,

ajustant la nostra intervenció a les diferents problemàtiques: escolarització compartida, alumnat d'incorporació tardana, alumnat amb situacions de risc social,... Això implica la necessitat d'actualització permanent dels equips, així com **un volum important de temps per a realitzar les coordinacions amb els serveis respectius** (centres educatius, programes de compensatòria, serveis socials,...) i **elaboració dels informes corresponents**.

Dins de la funció tècnico-educativa que realitzem els EAP, **s'inclou l'assessorament a la pròpia Administració** (Servei d'Inspecció, Delegat/da Territorial,...) quan aquesta ha de prendre decisions respecte a l'escolarització de nens/es que requereixen atencions específiques, així com en altres temes o aspectes monogràfics relacionats amb la psicopedagogia. Aquesta funció ha anat prenent un caire cada cop més important en els darrers anys i , actualment, suposa una part de temps de dedicació força important en el treball dels equips.

Queda prou reflectida la importància del **treball en el Sector** en els apartats anteriors, especialment quan desglossem les actuacions dels plans d'actuació dels equips, analitzant amb qui es realitzen: coordinacions de centres de la zona, de professorat especialista, promoció d'intercanvis per l'atenció a la diversitat, difusió de materials i recursos, detecció de necessitats de formació del professorat en relació a l'atenció a la diversitat, coordinacions i participació en comissions de treball amb diferents institucions... Considerem que, malgrat no estar totalment reconeguda aquesta tasca en les instruccions corresponents com un objectiu prioritari dels equips, és una funció mol específica dels EAP, que no tenen altres professionals i serveis, i que cal potenciar pel caràcter de **servei educatiu de referència per a la comunitat**. Suggestim que aquesta tasca es pugui contemplar dins l'horari fix en els Plans d'Actuació de tots els professionals dels EAP.

Per a que la nostra intervenció pugui recollir tots els aspectes abans esmentats és imprescindible que l'EAP, com a **equip de treball** que és, tingui uns criteris, instruments i estratègies d'actuació comuns a tots els professionals que l'integren, per tal que el treball que tenim adjudicat en els centres del sector tingui realment una **coherència en les actuacions**. Això només és possible si es disposa de temps suficient per a realitzar les coordinacions i intercanvis que permetin fer aquesta tasca, prèvia a la intervenció als centres.

D'altra banda, complementari a això i donat que els EAP configurem una xarxa amplia en el conjunt dels territoris, seria molt interessant que poguessin fer intercanvis **fluïts i concrets** d'aquells materials i maneres de treballar que els diferents equips han anat construït al llarg de la seva intervenció.

Hem constatat també l'existència d'alguns **desequilibris** en els diferents àmbits o territoris d'actuació dels EAP, produint-se diferències d'interpretació de la

mateixa normativa entre les diferents Delegacions Territorials, la qual cosa, de vegades implica desorientació i incertesa en el treball quotidià. També observem desequilibris en relació al nombre de professionals i per tant de la ràtio professionals/centres dels equips de diferents zones.

Actualment, les condicions de treball dels professionals d'EAP fan molt difícil donar una resposta adequada i coherent a tot el ventall d'intervencions anteriors, tant pel volum com per la seva diversitat. Per tant, necessitem un nou replantejament que s'acomodi a les demandes que hem de cobrir, provinents tant dels centres com de l'administració, i el sector comunitari en el que treballem i que permeti actuar de forma realista i adequada.

ALGUNS SUGGERIMENTS

A continuació ens permetem fer alguns suggeriments que donen resposta als punts anteriors en la línia d'actualitzar i millorar l'atenció del servei dotant-lo d'aquells recursos que permetin adequar la nostra actuació a les necessitats actuals:

-)} Reconeixement de la tasca de sector dels EAP com a servei educatiu de referència, incorporant-la a la normativa corresponent.
-)} Potenciació el funcionament de les Comissions d'Atenció a la Diversitat, així com la participació dels EAP en elles, des de les Delegacions Territorials, i en especial des dels Serveis d'inspecció.
-)} Facilitar els contactes entre EAP de manera que permetin l'intercanvi d'experiències de forma concreta i directa per part de tots els professionals que ho desitgin; per exemple per temàtiques, o per territoris, doncs les reunions de coordinació de directors en general no donen cabuda a aquests intercanvis.
-)} Manteniment i millora de l'oferta de formació dels professionals en funció de les necessitats actuals, és a dir que doni resposta a la multiplicitat de temes en els que hem d'intervenir, tant de tipus pedagògic, psicològic, social, d'intervenció comunitària i com a servei de l'administració.
-)} Unificació de criteris dins de les diferents Delegacions i amb els Serveis Centrals, respecte a la concreció dels procediments i circuits en l'execució d'alguns documents i actuacions: dictàmens, informes d'incorporació tardana i socials, escolarització compartida,...
-)} Revisió i disminució de les ràtios centre/professional, que permeti donar una resposta adequada i suficient en funció de les característiques i necessitats del territori de cada EAP (nombre de centres públics, privats, d'educació especial, centres d'atenció preferent,....)

-) Flexibilització horària que permeti realitzar les actuacions de recerca i elaboració de materials per l'assessorament als centres, així com les coordinacions amb els altres serveis del sector.
-) Ampliació del temps per a la coordinació i treball d'equip que permeti l'intercanvi i coherència abans esmentada.
-) Identificació en l'horari d'un temps de preparació de les tasques que ens són pròpies: avaluació psicopedagògica, assessorament a professorat, elaboració d'informes, establiment de coordinacions entre professionals
-) Dotació de treballador/a social per a tots els equips, en especial per aquells que atenen zones amb situacions socials més difícils i que requereixen del coneixement i la intervenció d'un professional específic.
-) Dotació de personal administratiu per a tots els equips que doni suport al treball burocràtic i de gestió interna dels equips, i a l'acollida al públic (atenció telefònica i personal, arxiu, biblioteca, bases informàtiques, comptes econòmics i justificació de despeses, complementació de documents en relació a dotacions,..) tasques que superen en molt el temps dels directors i dels altres professionals dels equips per a la seva realització.
-) Augment de la infraestructura d'equipaments informàtics i de comunicació. En la majoria d'EAP actualment ens trobem en una situació de precarietat respecte a la dotació d'ordinadors, que retarda i dificulta enormement la realització de moltes tasques: elaboració d'informes, recull de dades del propi treball, consulta al correu electrònic,... produint-se diverses situacions que van des d'un important neguit per no poder realitzar la feina, a fer-la fora d'hores de treball. Tanmateix, el volum de trucades que hem de fer i que rebem per a dur a terme les coordinacions pròpies del servei, afegit a l'ocupació de les línies per Fax i Modem, fa que en moltes ocasions sigui difícil que els diferents professionals puguin realitzar les trucades en el moment que és necessari, o que puguin connectar amb nosaltres les persones que ho desitgen. Això va en detriment de la qualitat del servei que oferim.

Esperem que aquests suggeriments serveixin per obrir un debat de la situació actual dels EAP tant per la reflexió des dels propis equips, com per part del Departament. Confiam que aquest debat aportí elements que afavoreixin les condicions de treball dels EAP i en definitiva permetin millorar la nostra intervenció psicopedagògica que considerem imprescindible per al sistema educatiu.

7. BIBLIOGRAFIA

- ⌘ Normativa esmentada en el capítol 3
- ⌘ Plans d'actuació dels EAP esmentats en el capítol 4
- ⌘ Antúnez S. (1993) *Claves para la organización de centros escolares*
Barcelona ICE/ORSORI
- ⌘ Rodríguez M Mar *Signos nº7* octubre-diciembre 1992 Oviedo

ANNEX 1

QÜESTIONARI PER ALS ASSOCIATS A L'ACPEAC EN RELACIÓ AL TREBALL PSICOPEDAGÒGIC ALS I.E.S.

Com omplir-la?

- En la columna “necessitats dels centres” numera de l’1 al 3, en funció del grau, les necessitats de treball psicopedagògic que poden tenir els I.E.S., en relació a les diferents actuacions educatives.
- Les altres columnes només cal posar-hi una creu.

Tipus de Treball	Necessitat dels centres	Intervé L'EAP	Intervé el/la Psicopedagoga	Assenyala aquella intervenció més pròpia del professional de l'EAP
A. Treball d'assessorament en:				
1. A Nivell organitzatiu: (on es prenen les decisions de les mesures d'atenció a la diversitat)				
1.1. Organització general del centre (Organigrama, coordinació, convivència en el centre.....)		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
1.2 - organització de recursos per a l'atenció a la diversitat:		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
A.2.A Nivell curricular:				
-Elaboració PCC		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
-Elaboració programació cycle		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Adaptacions grup-classe		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- " petits grups		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- " individuals		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
-Modificacions significatives		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Itineraris diversificats (UAC o similar)		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
A.3.Nivell d'intervenció tutorial:				
- Elaboració P.A.T. d'etapa		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Programació i realització de la tutoria de grup		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Programació i realització seguiment individual		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Oferta d'activitats d'orientació acadèmica i/o professional		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Coordinació tutors		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Coordinació equips docents.....		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
A.4. Col.laboració en el pas de Primària a Secundària				
- Elaboració d'informes.....		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Participació en el traspàs d'informació		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Donar orientacions sobre les necessitats de l'alumnat.....		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Participar en l'elaboració del pla d'acollida.....		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Tipus de Treball	Necessitat dels centres	Intervé L'EAP	Intervé el/la Psicopedagoga centre	Assenyalada aquella intervenció més pròpia del professional de l'EAP
B. Atenció a l'alumnat				
B.1. Avaluació psicopedagògica: - alumnes en general per facilitar la presa de decisions pedagògiques..... - alumnes n.e.e. greus i permanents..... - " retards d'aprenentatge..... - " dificultats d'adaptació escolar..... - " incorporació tardana - " problemàtica psicològica o social.....		<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>	<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>	<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>
B.2. Orientació i seguiment directe a alumnes i professorat		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/> <input type="radio"/>
B.3. Elaboració de dictàmens		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
B.4. Derivació a altres serveis		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
C. Treball docent:				
C.1. Currículum comú: - C.C. amb alumnes retards d'a..... - C.C. amb alumnes n.e.e..... - Modificacions curriculars (U.A.C.)		<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>	<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>	<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>
C.2. Currículum variable - C.V. orientació escolar-profession..... - C.V. estratègies d'aprenentatge - C.V. habilitats socials - C.V. prevenció salut - C.V. desenvolupament aptituds intel·lectuals - Crèdits Batxillerat		<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>	<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>	<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>
D. Formació				
D.1. Formació del professorat: - Grups de treball sobre un tema ... - Anàlisi de la pràctica - Xerrades sobre temes específics. - Detecció de necessitats de formació		<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>	<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>	<input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/> <input type="radio"/>
D.2. - Altres actuacions formatives: - Delegats classe i Consell Escolar.. - Pares/Famílies		<input type="radio"/> <input type="radio"/>	<input type="radio"/> <input type="radio"/>	<input type="radio"/> <input type="radio"/>

Assenyalada amb una X

E. Sectors amb qui hauria de participar prioritàriament	EAP	Psicopedag centre
Equip directiu		
Cap d'estudis		
Coordinador/a pedagògic/a		
Comissió d'atenció a la diversitat		
Departament/seminari		
Coordinadors de tutors o de cicle		
Equip de tutors		
Equip docent/nivell		
Alumnes		
Pares		
Serveis o institucions externes		

F. Variables del lloc de treball	EAP	Psicopedag. centre
Temps de treball docent		
Temps de treball assessor/col.laborador		
Temps de preparació		
Hore setmanals d'atenció al centre		
Rol que assigna el centre:		
- Assessor/- Col.laborador	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Assessor/Consultor	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Docent	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Formador	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
- Altres:.....	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

G.

G.1.- Quins criteris s'han seguit en la distribució de tasques entre els professionals dels E.A.P. i els psicopedagogs del centre?

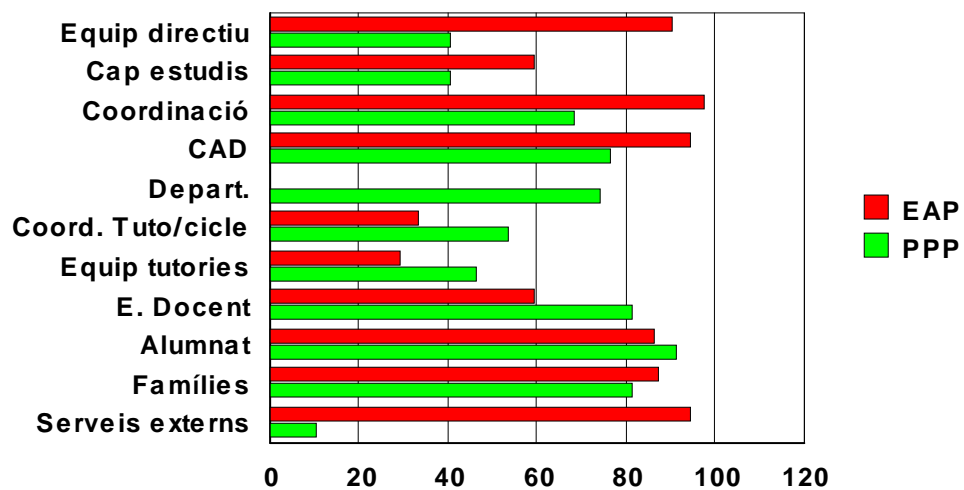
G.2.- Creus que la distribució actual de les tasques, tal com l'indiques és adient o caldria concretar-les d'altra manera? De quina?

G.3. - Aportació de comentaris respecte a les normatives que regulen les funcions respectives?

H. - Creus que podrien haver altres camps d'intervenció de l'E.A.P., poc desenvolupats fins ara, mitjançant els quals podríem ajudar als centres de secundària? Si és així, quins?

ANNEX 2

SECTORS DE TREBALL



ANNEX 3

ANÀLISI DE L' ENQUESTA PER ASSOCIATS DE L'ACPEAPC EN RELACIÓ AL TREBALL PSICOPEDAGÒGIC ALS I.E.S.

ANÀLISI DE LES DADES.

EAP que han contestat l'enquesta: 23
Majoritàriament Barcelona i comarques i Lleida capital

El número de professionals ha estat de 132, aproximadament

A. Treball d'assessorament

A.1. Nivell organitzatiu

La intervenció de l'E.A.P. és centra majoritàriament en l'assessorament per a l'organització de recursos específics d'atenció a la diversitat, considerant que és una actuació de naturalesa pròpia de l'E.A.P.

En l'organització general del centre s'intervé relativament poc des dels E.A.P. i, curiosament es valora poc important. Hi ha més intervenció per part del professor de psicologia i pedagogia.

A.2. Nivell curricular

La intervenció de l'E.A.P. és més important, o es considera més necessària, quan més significativa és l'adaptació. Sobre tot en les Modificacions significatives i A.C.I..

Des dona molt poca intervenció assessora de l'E.A.P. en l'elaboració de P.C.C. i adaptacions d'aula i gens en les programacions de cicle.

A.3. Intervenció tutorial

L'E.A.P. intervé fonamentalment en l'oferta d'activitats d'orientació i en l'elaboració del P.A.T. d'etapa.

Forta col.laboració, tanmateix, en el seguiment individual d'alumnes.

És important la intervenció del PPP en les diferents actuacions de caire tutorial.

4. Col.laboració transició Primària-Secundària

Àmbit d'actuació majoritària i clarament pròpia de l'E.A.P.

Baixa la participació en l'elaboració del Pla d'acollida dels alumnes, que és pot considerar una actuació compartida amb el PPP

B. Atenció a l'alumnat

B.1. Avaluació psicopedagògica

La participació en l'avaluació general de l'alumnat per part de l'E.A.P és i es considera relativa: Una mica més elevada és la intervenció dels professors PPP.

En l'avaluació psicopedagògica d'alumnes amb dificultats de diferent tipus o n.e.e., és i es considera molt important la intervenció de l'E.A.P., però també la del psicopedagog, la qual cosa indica la necessitat de compartir o col.laborar en aquesta tasca.

B.2. Orientacions derivades de l'A.P.P. a alumnes i professors

Igualment hi ha una intervenció important, però igualment compartida amb psicopedagog.

B.3. Elaboració de dictàmens

Tasca clarament de l'E.A.P i considerada com a pròpia

B.4. Derivació a altres serveis

És i es considera pròpia de l'E.A.P., si bé, amb algunes actuacions, que suposem de col.laboració, per part del psicopedagog.

C. Treball docent

C. 1. Currículum comú

Intervenció del professor de psicologia i pedagogia, si bé es recullen algunes actuacions de l'E.A.P. que les interpretem com a col.laboració en la programació d'aquests alumnes amb necessitats.

C.2. Currículum variable

Alguna participació de l'E.A.P.(programant o realitzant alguna activitat) en crèdits d'orientació escolar-professional.

Per part de psicopedagogs es recull la intervenció majoritària en diferents tipus de crèdits relacionats amb l'especialitat, fins i tot en els de Batxillerat.

D. Formació

D.1. Formació del professorat

Es donen algunes actuacions de l'E.A.P. relacionades amb la formació del professorat.

Hi ha una important intervenció en la detecció de necessitats de formació.

En aquest terreny, menor incidència per part del professor de psicopedagogia.

D.2. Altres actuacions formatives

Es recull una considerable intervenció en la formació de pares/famílies, malgrat considerar-se en menor grau una tasca de naturalesa pròpia de l'E.A.P.

D. bis Necessitats dels centres de treball psicopedagògic

Les més significatives coincideixen amb les intervencions més puntuades: Organització dels recursos per l'atenció a la diversitat, Adaptacions i Modificacions significatives i Itineraris diversificats, Transició Primària-Secundària, Avaluació psicopedagògica en general (aquí sí important en la d'alumnes en general), orientacions, informes i derivacions conseqüents; Treball docent amb alumnes amb n.e.e., U.A.C... i algun tipus de C.V.(orientació i estratègies d'aprenentatge)

En formació del professorat: considerable el treball amb grups de professors sobre diferents temes i l'anàlisi de la pràctica educativa.

E. Amb qui treballem

Els òrgans amb qui es considera fonamental la coordinació de l'E.A.P. són coordinador/a pedagògic i psicopedagog, comissió d'atenció a la diversitat i equip directiu. També és força important la intervenció amb els equips docents de nivell, amb alumnes i pares.

Fora del centre torna a reflectir-se clarament la importància de la coordinació del treball de l'E.A.P. amb Serveis o institucions externes.

Es comparteixen amb el psicopedagog algunes d'aquestes coordinacions, considerant que la seva intervenció és més notable en el treball amb Departaments didàctics, i en la coordinació tutorial.

F. Temps d'atenció als IES, per part de l'EAP

El temps de dedicació oscil·lar entre 5 i 12 hores setmanals, però en general es considera que hi ha una manca de temps per la preparació del treball en els centres.

G. Criteris seguits en la distribució de tasques, entre EAP i PPP.

Els criteris que han predominat a l'hora de distribuir tasques han estat els següents:

1. Funcions definides segons normativa
2. Necessitats pròpies dels centres
3. L'eficàcia en donar resposta a les necessitats
4. Proximitat en la tasca a realitzar
5. Disponibilitat horària
6. Tipologia dels casos
7. Divisió per cicles
8. Manca de criteris

En general es considera que cal definir més clarament les respectives funcions, tant a nivell normatiu com en els plans d'actuació dels propis centres. Algunes opinions indiquen que l'EAP ha de tenir funcions bàsicament assessores i els PPP d'actuació educativa i docència

Algunes enquestes constaten que es poden compartir algunes tasques assessores que cal definir conjuntament però, sense oblidar l'atenció directa a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

H. Altres intervencions dels EAP

Alguns equips afegixen que hi ha altres aspectes de treball que actualment estan poc contemplats i que per la naturalesa de servei de sector i extern podríem realitzar els EAP, com són:

- Assessorament institucional
- Mediació en situació de conflictes
- Valoració i propostes de les necessitats educatives de la zona
- Orientació i inserció laboral de l'alumnat amb discapacitats
- Potenciar intercanvis d'experiències entre centres de la zona